

gjørelse, der træffes i Henseende til denne Paragraf. — Jeg gaar dernæst over til § 180, som et Mindretal, der er helt anderledes sammensat end tidligere Mindretal, har foreslaaet skulde udgaa. Den ærede Ordfører er Medforslagsstiller, og jeg skal derfor i alt Bøfsentlig henholde mig til hans Begrundelse; jeg skal kun bringe Forslaget i Forbindelse med § 160 og da sige, at jeg stemmer for det til dels af samme Grund som imod Paragrafen, fordi man ved at vedtage § 180 ogsaa bidrager til at gjøre Krigsmagten til en Stat i Staten, hvad jeg for enhver Pris ønsker at undgaa. Man bør ikke stille de militære Embedsmænd anderledes end andre, og der er desuden et Udtryk i Paragrafen, der netop vidner saa stærkt i den Henseende, idet der bruges det Udtryk „den militære Standsære“. Der er ved denne Leilighed gjort en Hensetting i Betænkningen, som jeg ikke huffer, om den ærede Ordfører omtalte, nemlig en Hensetting til den høie Krigsbestyrelse om at tage under Overveielse, om der ikke burde indføres Hærsretter i den ny Rettergangslov, saaledes som man har det i Udlandet. Det er et Ønske, som jeg veed deles af flere, som ikke have deltaget i at stille dette Ændringsforslag, men jeg skal dog gjøre den Tilspøiselse for mit eget personlige Bedkommende, at disse Hærsretters Omraade maatte burde udstrækkes noget mere, og jeg tror i den Henseende at vinde Bifald hos det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (N. Jensen), om det ikke vilde være rigtigere ikke at lade dem gjælde for Officererne alene, men ogsaa for de andre Befalingsmænd; i andre Hæere veed jeg f. Ex., at det er Tilfældet, at Lægerne undertiden ere indbragne derunder. Ogsaa kunde deres Omraade muligvis udvides noget mere, jeg hfinder for Resten ikke Lovgivningen i saa Henseende, men jeg tror, at noget af det Nyeste, man har, er den tydske Lov af 2den Mai 1874. — § 181 er den saakaldte Hæstefabstabsparagraf, for at betegne den med et kort Ord. For Dieblisset udgjør Krigsmagten en Stat i Staten, efter som man der ikke har den samme Ret til at gifte sig uden videre som de andre Statsborgere. Om dette Punkt er der ført meget udsørlige Forhandlinger i Rigsdagen i de allerførste Samlinger. Jeg har gjenmemlest disse Forhandlinger, og der har jeg netop truffet det Udtryk, jeg flere Gange har brugt, man advarer imod at danne en Stat i Staten. Desuden lagde man megen Vægt paa Sædelighedshensynet ikke alene paa de moraliske Hensyn, men ogsaa fordi det gjaldt her om Lovbestemmelser, der i høi Grad blive omgaaede. Der fordres nemlig en vis Formue, en vis Indtægt for at kunne gifte sig, men jeg kan ogsaa af egen Erfaring meddele, at der bliver set særlig gennem Fingre dermed, saa at det maa kaldes temmelig demoraliserende at lade en saadan Bestemmelse bestaa, der ikke kan overholdes tilstrækkelig. Jeg veed meget vel,

at Forholdet, fordi Paragrafen udgaa, dog derfor bliver det samme, men Straffebestemmelsen falder i alt Fald bort, til dels i alt Fald, da de Bedkommende jo gaa ind under de almindelige Bestemmelser i §156, hvor Straffen da kan blive Fængsel, men ikke Embedsfortabelse. Forslagsstillerens Mening med at stemme Paragrafen ud er netop den at gjøre med disse Spørgsmaal, hvad jeg har foreslaaet med Hensyn til § 160 at lade det være aabent, saa at det nødvendigt maa komme under en samlet Overveielse i en nærmere Fremtid, naar vi i det Hele taget skulde have det Spørgsmaal frem, hvorledes Krigsmagten skal stilles lige over for den øvrige Befolkning, nærmest i social Henseende. — Jeg kan nu gaa over til det Forslag, der er stillet under Nr. 143 til § 197. I Betænkningen er der kommet nogle Feil i Begrundelsen, hvilket kommer deraf, at man ikke i det sidste Dieblis inden Betænkningens Afgivelse har været opmærksom paa, at der var sket nogle Ændringer andre Steder i Lovforslaget. De ere iøvrigt uvæsentlige. Jeg henleder Opmærksomheden paa Betænkningen paa dette Sted, fordi Forslagsstillerne have erklæret, at for saa vidt den høitærede Minister ved denne Leilighed vilde udtale, at Krigsbestyrelsen agter ad administrativt Bei at træffe Foranstaltninger til saavidt mulig at forebygge en saadan vilkaarlig Anvendelse af Disciplinarmidlerne, som er omtalt i denne Paragraf, ville de tage dette Ændringsforslag tilbage. Ændringsforslaget gaar ud paa at udvide Indankretten. Naar man sammenligner de borgerlige Forhold med de militære, vil man strax lægge Mærke til den store Ulighed; medens man i de borgerlige Forhold har 3 Instanser, har man i de militære kun een; og i mange Tilfælde ikke engang een, idet nemlig flere af disse Disciplinarmidler ere adskilligt strengere end de Straffe, der idømmes ved Hærsretterne. Mindretalsforslaget gaar da ud paa, at ogsaa Disciplinarmidlerne skulle kunne indbringes med Undtagelse af simpel Hæstefabstelselse. Vi kunne ikke vente, at den høitærede Minister vil gaa ind paa det; men vi have dog ikke villet undlade at stille Forslaget og at udtale os netop om det Betænkelige, der er ved at vedligeholde saadanne Forhold. Det er navnlig nogle af disse Disciplinarmidler, f. Ex. Paraderinger, der kan misbruges og undertiden ogsaa bliver misbrugt i en meget høi Grad, og som tillige stille Krigsmænd af de forskjellige Vaabenarter meget ulige. Den Beredne, som paraderer, og som bliver kommanderet til at møde med fuld Oppakning til Hest færdig til Udrykning, har et meget større Arbejde ved Pudsning, Opsadling osv. end den Ikke-Beredne. Det er desuden et Straffemiddel, der kan i den Grad misbruges, at det vist vilde være ønskeligt, om den høitærede Krigsbestyrelse vilde have sin særlige Opmærksomhed henvendt derpaa og ad administrativt Bei søge at begrænse det saaledes, at der ikke bliver saa stor Fare for Misbrug.